

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1433

Vragen van het lid **Dekker-Abdulaziz** (D66) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het artikel «Nieuwe app Forum lek: privégegevens alle 92.000 (oud-)leden op straat»* (ingezonden 16 december 2022).

Antwoord van Minister **Bruins Slot** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de Minister voor Rechtsbescherming (ontvangen 2 februari 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Nieuwe app Forum lek: privégegevens alle 92.000 (oud-)leden op straat»?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Deelt u de mening dat het lidmaatschap van een politieke partij een bijzonder soort persoonsgegevens is en dat politieke partijen hier extra zorgvuldig mee om moeten gaan?

Antwoord 2

Ja. Uit het lidmaatschap van een politieke partij kan in principe de politieke opvatting van een persoon blijken. Persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap zijn volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) «bijzondere categorieën van persoonsgegevens». Het verwerken daarvan is verboden, tenzij er een uitzonderingsgrond geldt. In paragraaf 3.1 van de Uitvoeringswet AVG zijn een aantal uitzonderingsgronden op het verwerkingsverbod opgenomen. Een ervan is artikel 22 lid 2 onder c van de Uitvoeringswet AVG (UAVG), op grond waarvan politieke partijen persoonsgegevens van hun leden mogen verwerken in het kader van haar gerechtvaardigde activiteiten en met passende waarborgen, mits de verwerking uitsluitend betrekking heeft op de leden of de voormalige leden van de instantie of op personen die in verband met haar doeleinden regelmatig

¹ RTLnieuws, 1 december 2022, Nieuwe app Forum lek: privégegevens alle 92.000 (oud-)leden op straat.

contact met haar onderhouden, en de persoonsgegevens niet zonder de toestemming van de betrokkenen buiten die instantie worden verstrekt. Daarnaast zijn alle overige vereisten uit de AVG voor een zorgvuldige verwerking onverkort van toepassing. Zo moet de verwerking gebonden zijn aan specifieke doelen en mogen er niet meer gegevens worden verwerkt dan noodzakelijk is (de zogeheten dataminimalisatie). Daarnaast moeten maatregelen zijn genomen om te zorgen dat de verzamelde gegevens juist zijn, mogen de gegevens niet langer worden bewaard dan nodig is en moeten organisatorische en technische maatregelen getroffen worden zodat gegevens goed beveiligd en vertrouwelijk blijven. Het niveau van de getroffen beveiligingsmaatregelen moet passend zijn in het licht van de aard van de te beschermen gegevens. Daarnaast dient de verwerkingsverantwoordelijke ook technische en organisatorische veiligheidsmaatregelen (artikel 32 AVG) te treffen die in verhouding staan tot de hoeveelheid en de aard van de gegevens die zij verwerken (hoe meer gegevens en hoe gevoeliger deze zijn, des te sterker deze maatregelen moeten zijn).

Vraag 3

Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot het feit dat aan politieke partijen geen bijzondere eisen worden gesteld als het gaat om de interne partijorganisatie, bijvoorbeeld het hebben van een secretaris die verantwoordelijk is voor de ledenadministratie?

Antwoord 3

Politieke partijen hebben een bijzondere positie in onze democratie. Dit is ook de reden dat het kabinet op 22 december 2022 het ontwerpvoorstel voor een Wet op de politieke partijen in internetconsultatie heeft gebracht. Dit voorstel bevat transparantieregels inzake de interne organisatie van politieke partijen. Tegelijkertijd is het kabinet met het oog op de onafhankelijke positie van politieke partijen terughoudend in het opleggen van inhoudelijke eisen aan de interne organisatie van politieke partijen. Dit neemt niet weg dat politieke partijen, zoals elke andere organisatie, op grond van artikel 5, tweede lid van de AVG verplicht zijn zichzelf zo te organiseren dat zij persoonsgegevens zoals hierboven is geschetst zorgvuldig en correct verwerken en dat ook kunnen aantonen.

Vraag 4 en 5

Vindt u dat het extra kwalijk is wanneer politieke partijen van gegevens van oud-leden bewaren?

Hoe verhoudt het bewaren van persoonsgegevens van oud-leden zich tot de AVG?

Antwoord 4 en 5

Op grond van het genoemde artikel 22 UAVG mogen persoonsgegevens worden verwerkt van leden, voormalige leden of personen die in verband met de doelstellingen regelmatig contact onderhouden met de organisatie. Dit is soms ook noodzakelijk. Zo vereist artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) van een politieke partij dat zij 10 jaar lang een administratie bewaart die een betrouwbaar beeld geeft van de financiële positie. Hieronder vallen ook ontvangen bijdragen – bijvoorbeeld giften of contributies – boven het wettelijke drempelbedrag, ook als deze van oud-leden zijn.²

Deze gegevens mogen echter niet buiten de organisatie worden verstrekt en in alle situaties dienen verwerkingen te zijn voorzien van passende waarborgen zoals genoemd onder antwoord 3. Daartoe behoort dat de gegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze verzameld zijn. De bewaartermijnen moeten onderbouwd zijn en worden vastgelegd in het verwerkingsregister. Omdat het lidmaatschap van een politieke partij sensitieve informatie is en behoort tot de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, hebben politieke partijen ook een bijzondere verantwoordelijkheid om te voldoen aan het hierboven gestelde

² Het drempelbedrag voor het registreren van bijdragen is per 1 januari 2023 gewijzigd. Tot 1 januari 2023 gold een drempelbedrag van € 1.000. Ten gevolge van de inwerkingtreding van de evaluatiewet Wfpp geldt vanaf 1 januari 2023 een drempelbedrag van € 250 euro.

wettelijk kader. Het is uiteindelijk aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) om te bepalen of een organisatie wel of niet volgens de geldende privacy wetgeving handelt.

Vraag 6

Heeft de Autoriteit Persoonsgegevens een onderzoek ingesteld naar het datalek en wanneer kunnen de resultaten daarvan verwacht worden?

Antwoord 6

Desgevraagd heeft de AP laten weten dat zij geen uitspraken wenst te doen over individuele meldingen en zaken in het kader van eventueel onderzoek.

Vraag 7

Welke vorm van toezicht of controle vindt er momenteel plaats op de wijze van ledenadministratie, de wijze waarop politieke partijen met persoonsgegevens omgaan, en hoe kunnen claims over het aantal betalende leden geverifieerd worden in het kader van de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP)?

Antwoord 7

Vanuit de Wfpp is het van belang dat politieke partijen een goede ledenadministratie voeren zodat een onafhankelijk accountant kan vaststellen hoeveel betalende leden een politieke partij heeft.³ De Wfpp vereist niet dat politieke partijen gegevens van oud-leden bewaren, noch worden er eisen gesteld aan de inrichting van de ledenadministratie. Daar waar sprake is van verwerking van persoonsgegevens, is de AP de verantwoordelijke toezichthouder. Jaarlijks dienen politieke partijen, welke vertegenwoordigd zijn in de Tweede Kamer of Eerste Kamer, voor 1 juli de verantwoording van de subsidie en overige inkomsten op basis van de Wfpp in. Deze verantwoording dient vergezeld te worden van een goedkeurende accountantsverklaring. Deze accountantsverklaring ziet ook op de juistheid van de opgegeven ledentallen.

Vraag 8

In hoeverre valt het opbouwen en beheren van een app die onder andere een datingfunctie en een platform voor zakelijke contacten bevat onder de activiteiten waarvoor de subsidie die wordt verstrekt in het kader van de WFPP kan worden ingezet zoals beschreven in artikel 7 lid 2 van de WFPP?

Antwoord 8

In artikel 7, lid 2 van de Wfpp staat vermeld voor welke doelen een politieke partij de subsidie kan gebruiken. Daarbij is voorzien in een systematiek waarbij het subsidiebedrag door de partij naar eigen inzicht voor een veelheid aan activiteiten kan worden aangewend. Voorwaarde hierbij is dat deze activiteiten deel uitmaken van de limitatieve opsomming in het genoemde artikellid. Deze activiteiten zijn zo breed en divers geformuleerd dat in beginsel alle reguliere partijactiviteiten voor subsidie in aanmerking komen.

Zoals gemeld in het antwoord op vraag 7 dienen politieke partijen welke vertegenwoordigd zijn in de Tweede Kamer of Eerste Kamer, voor 1 juli de verantwoording voor de subsidie en overige inkomsten in. Ook geldt dat politieke partijen een goedkeurende verklaring moeten aanleveren van een onafhankelijke accountant over onder andere de verenigbaarheid van het activiteitenverslag met het financieel verslag en de rechtmatigheid van de besteding van de subsidie.

³ Conform Artikel 7 lid 1 van de Wfpp gaat het hierbij om leden die vergader- en stemrechten hebben in de politieke partij en elk jaar minimaal € 12 contributie betalen. Het lidmaatschap blijkt uit een uitdrukkelijke wilsverklaring van betrokkene.